

I. Koguduse liikmed, juhtorganid ja nende tegevuse analüüs

1. Koguduse liikmeskonna dünaamika ja üldisloomustus (vanus, haridus, sotsiaalne staatus jms). Tartu Maarja kogudus on kihelkonnakogudus, mistõttu märgatav osa liikmetest elab Tartu linna ümbruskonnas. Suur osa aktiivsetest koguduse liikmetest elavad aga linnas. Üks kolmandik iganädalastest kiriku küllastajatest on pensionärid või eakad. Noori teismeliseid on koguduses vähe, aga selle eest on noori täiskasvanuid, üliõpilasi ja tööelisi. Kõige vähem osalevad koguduse tegevuses keskealised liikmed. Koguduse aktiivne tuumik on siiski positiivselt mitmekesine ning hõlmab kõiki vanusegrupe. Koguduse liikmete sotsiaalne staatus on ka positiivselt mitmekesine, aga noored täiskasvanud on enamasti kõrgharidusega. Võib öelda, et just kõrgesti haritud doktorikraadiga liikmeid on viimasel ajal tulnud kogudusse juurde.

2. Koguduse tööpiirkonnas elavate, kuid kirikusse mitte kuuluvate inimeste suhtumise kristlikku usku. Tartu Maarja koguduse kihelkond on võrdlemisi suur ning hõlmab endasse Tartut ümbritsevad vallad, ehk Luunja, Ülenurme, Haaslava ning Tähtvere. Rõõmustan selle üle, et kogudus teeb aktiivset diakooniatööd nendes valdades. Võib öelda, et Tartu Maarja koguduse kõige olulisem töö tehakse koguduse ruumide väljaspool. Tänu kontaktidele valdades on kogudus saanud kontakti paljude inimestega, kes muidu ei suuda osaleda jumalateenistustel. Seetõttu koguduse statistika ei kajasta inimeste arvu, kellega kogudus teeb tööd. Liikmete arv millegipärast kahaneb, aga samas koguduse evangeliseeriv töö jõuab järjest rohkemate inimesteni. See on sõna seemne külvamine tulevikuks. Töö on laienenud sel aastal Tartu Vaimse Tervise keskuseni ning selle lisaks paistab et uus tööloik algab Lõuna Eesti Vähiühingu juures. Olen väga rõõmus nendest võimalustest, mille Jumal on meile andnud evangeeliumi kuulutamiseks! Selle lisaks koguduse ruumides töötab ka EELK Perekeskuse filiaal, mis omakorda toetab EELK üldist tööd ja tegevuseesmärke Tartus ja ümbritsevates valdades. Olen uhke ja rõõmus selle üle, et me saame teenida ühiskonnas neid inimesi, kes sageli saavad kõige vähem tähelepanu ning kellel on kõige väiksemad võimalused. Kogen, et see ongi Jeesuse enda eeskuju järgimine ja tema jalajälgedes käimine.

3. Nõukogu, juhatuse ja revisjonikomisjoni koosseis ning sinodisaadikud. Muudatused.

Hinnang koguduse juhtorganite tegevusele. Koguduse juhatus töötab hästi. Lea Hallik on kohusetundlik ja hea esimees ning koostöö juhatusega on hea. Võiks öelda, et tänu Leale on juhatuse tegevuse algatusvõime vaimuliku ja koguduse töö toetamiseks otsustavalt kasvanud. Selle aasta suurim saavutus oli Maarja kiriku konverents ja laulupäev. Oli tunda, et suure ürituse korraldamine tekitas kohati pingeid, aga üritus läks väga hästi ning tänu sellele saime olulise tõuke kiriku taastamiseks. Samas oli see ka juhatuse dünaamika proovilepanek ning me kõik õppisime midagi kasulikku. Koguduse õhkkond on rõõmus ja hea, mida tunnetavad ka paljud, kes meie kogudust on külastanud.

II. Koguduse töötajad ja nende tegevus

1. Koguduse õpetaja: Joonas M. Toivanen, koguduses töötanud 2012 sügisest. Töökoormus on täiskohaga vaimuliku töö. Teisi töökohti hetkel pole. Sel aastal õnnistati ta SLEY ehk Soome Luterliku evangeeliumiühingu misjonäriks Eestis, Tartus. Töö muudatusi see Joonas jaoks tähenda ning kõik jätkub endisel viisil. Vaimulik on abielus ning elab hetkel omas korteris. Juhatuse tungival soovil läbis Joonas ka perekonnaseisumetniku eksaming ning on saanud ka vastavad õigused registreerida abielu.

2. Organist: Helika Gustavson-Rätsep, koguduses on ta töötanud aastast 2011; tööl põhikohaga, osalise tööajaga. Lõpetanud EMA koolimuusika ja Dresdeni Kõrgema Kirikumuusikakooli organist-koorijuhid eriala, Eesti Metodisti kiriku teoloogilise seminar (bakalaureuse kraad) EELK B kategooria kirikumuusik. Muud ametid ülesanded: koguduse nõukogu liige, Tartu lasteada Naerumaa ja lasteada Kannike muusikaõpetaja, juhendab koguduses laste ja noorte ansambleid.

3. Teised palgalised töötajad:

1. Anneli Klaus. Sündinud 14.02.1953 ja elab Tartus. Alates 2016. aasta augustist on töötanud Tartu Maarja koguduse sekretärina ja kirikumuusikuna. Samuti on ta koordineerinud suuremaid muusikaga seotud projekte. EELK liikmeks sain 1990. aastal Hiiumaal, kus Käina koguduses oli kirikumuusik, pühapäevakooliõpetaja ja juhatuse esimehe asetäitja. Kuni 2016. aastani töötas ta Tartu Peetri koguduses organistina ja muusikatöö korraldajana.

2. Marge Allas. Töötab koguduse raamatupidajana. Osutab raamatupidamise teenust kogudusele alates 01.04.2010, ettevõtte Amme Keraamika OÜ. Koormus on u. 2h nädalas ehk koormus 0,05.

3. Lea Saar. Diakoonia- ja valdadetöötegitaja. Töölepinguga alates 2013 september, vabatahtlikuna alates 2004, täistööaeg.

4. Vabatahtlikud töötegitajad.

1. Üllar Kivilo, kirikuvanem.

2. Tiit Võlli, kirikuvanem.

3. Tarmo Rätsep, kirikuvanem.

4. Arne Maremäe, kirikuvanem.

5. Johannes Viira, kirikuvanem.

6. Indrek Pekko, kirikuvanem, juhatuse aseesimees.

7. Kadri Isak, lastetöö.

8. Kersti Saksniit, lastetöö.

9. Mai Kastemäe, lastetöö.

10. Siiri Talv, lastetöö.

11. Carmen Karabelnik, noortetöö ja noortemissategevus.

12. Helle Aarsalu, eakatetöö.

13. Ketlin Pekko, naistöö

14. Helene Toivanen, meediatöö

13. Koguduse nõukogu liikmed: Helle Aarsalu, Ursula Arutjonova, Helika Gustavson-Rätsep, Lea Hallik, Pille Häidkind, Kadri Isak, Priit Kama, Carmen Karabelnik, Arne Maremäe, Indrek Pekko, Rutti Raet, Meelis Roos, Lea Saar, Ilmar Tops, Johannes Viira.

14. Koguduse juhatuse liikmed: Lea Hallik (esimees), Indrek Pekko (aseesimees), Carmen Karabelnik, Pille Häidkind, Ilmar Tops.

III. Jumalateenistusliku elu analüüs

1. Jumalateenistuse ülesehituse vastavus kirikus kehtivale korrale: Kasutame koguduses EELK käsiraamatut ja uut liturgiat. Perikoobid on valitud EELK lugemiste raamatu ja kirikukalendri järgi. Ainult noortemissad on erandiks, kus jutlustaja võib ise valida jutluse aluseks oleva teksti. Ilmikumid teenivad kaasa liturgias, lauludes, muusikas, eestpalvetes ning mõnikord ka jutlustades. Jumalateenistus kestab tavaliselt poolteist tundi. Jutlus kestab kuni viisteist minutit.

Koguduse jumalateenistusel osaleb keskelt läbi peaaegu 40 inimest igal pühapäeval. Armulauda pühitsetakse igal pühapäeval ning enamasti kõik kirikulised osalevad ka armulaulul. Korjandust kogutakse korjanduskottidega. Jumalateenistuse kord on leidnud oma kindla rütmi ning kogudus on võtnud uue korra vastu.

2. Väljakuulutatud jumalateenistused on alati peetud.

3. Umbes pool Tartu Maarja koguduse jumalateenistustest peetakse väljaspool kirikuhoonet kogudusemajas. Külmal perioodil on mõistlikum koguneda kogudusemajas, sest suures kirikus pole ei kütet ega vett.

4. Muusika jumalateenistustel on väga heal tasemel ja enamasti laulab organist leksioonide vahel ka päeva psalmi. Koguduse organist on andekas ning teab väga palju liturgiast ja selle dünaamikast. Anneli Klaus pani koguduse töösse stabiliseerib organisti töö asendamist.

IV. Kiriklike talituste analüüs

1. Üldiseloostus: Kiriklike talitusi on vähe, mis annab võimaluse keskenduda tööle valdades. Kõige rohkem on olnud matuseid ning nende kohta on saadud ka head tagasisidet. Leerilate arv on kasvanud, kuigi see on endiselt suhteliselt väike. Ilmselt on põhjuseks Maarja koguduse väline kord ja ilusa kirikuhoone puudumine. Sellegi poolest loodame, et talituste arv kasvab kui kogudus kehtestab oma staatust nii linnas kui ka kihelkonnas.

V. Muusikatöö

Vt. eraldi muusikatöö aruannet.

VI. Hoolekande- ja hingehoiutöö

1. Kodukülastusi on teostanud vaimulik Joonas Toivanen ja diakooniatöötaja Lea Saar. Külastatavad on olnud kas vanemad inimesed, kellele on viidud toitu või siis aidatud midagi kodus parandada aga ka mõni psüühilise puudega inimene. Palju on külastatud ka päevakeskuseid lähivaldades

2. Regulaarselt külastatakse lähivaldada päevakeskuseid ning hea kontakt on olnud ka Tartu Vaimse tervise keskusega, kus külastatakse igal teisel nädalal.

3. Kihelkonna nelja valla sotsiaalnõunikega on hea kontakt ja nüüdseks püüame toetada EELK Perekeskuse tööd kõikide võimaluste ja ressurssidega.

4. Kokkuleppe kohaselt saame edastada infot oma liikmetest-abivajajatest Toidupangale.
5. Koguduseruumi kasutavad ka kohalikud AA ja NA grupid.

VII. Laste-, noorsoo- ja kasvatustöö

1. Lastetöö korraldamine koguduses. Koguduse lastetöös on kaks põhilist gruppi, koolieelikud ja kooliealised. Praegu teevad lastetöötajad pühapäevakoolitööd oma väljatöötatud õppekava kohaselt. Pühapäevakooli põhilised töötajad, Kersti Saksniit, Kadri Isak, Siiri Talv ja Mai Kastemäe.

Töötajate ettevalmistus:

A. Kadri Isak. Temal on lastehoidja kutsetunnistus ning ta on käinud pühapäevakoolitöötajate koolitustel aastast 1997.

B. Kersti Saksniit. 1996-1998 Tartu Ülikooli filosoofiateaduskonna pedagoogika osakond. Omandatud põhikooli ja gümnaasiumi eesti keele ja kirjanduse õpetaja diplom. 1991-1996 Tartu Ülikooli filosoofiateaduskonna eesti ja soome-ugri filoloogia osakond. Omandatud baccalaureus artiumi kraad eesti ja soome-ugri filoloogia erialal. 1987-1989 Tallinna Kergetööstustehnikum. Omandatud diplom asjaajamise organiseerimise erialal. Lisaks on ta läbinud EELK lastetöö koolitusi ning ka Lapsed Eestis Ühenduse korraldatud Laste Efektiivse Õpetamise 1 ja 2 astme kursustel.

C. Siiri Talv. Haridus: Tartu Kunstigümnaasium, Ülikool: Arstiteaduskond: proviisoriõpe. Lastetöö haridus: Lapsed Eestis koolitus.

D. Mai Kastemäe. Tartu Karlova Gümnaasium. Tartu Täiskasvanute Gümnaasium. Töötab hetkel klienditeenindajana.

2. Leerikool. Leerikool järgib EELK leerikooli kava Leeriõpetamise kava. Mõned teemad on kokku pandud suuremaks tervikuks. Kasutame leerikooli kava sees "Paarisuhte ehituskivide" formaati käsitlemaks paarisuhteid ja abielu. Leerilapsed läbivad leerikooli ajal umbes 22 akadeemilist tundi.

4. Noorsootöö. Koguduse noortetööd pole sel aastal korraldatud kuna organistil puudus aega toetada Toomamissade korraldamist. Kavas on alustada noortemissade korraldamist koostöös teiste Tartu luterlike kogudustega.

5. Suhted kooliga. Suhteid kohalike koolidega on tekkinud ainult Ilmatsalus, aga sel aastal on kontakt olnud väiksem.

6. Piiblitunnid. Koguduses ei ole peetud kindlaid piiblitunde, aga iga nädal on olnud palvus, kus on käsitletud selle nädala kirikukalendri temaatikat. Päril piiblitunde peeti terve aasta Tartu Vaimse Tervise keskus.

7. Eraldi täiendkoolitusi koguduse töötajatele pole korraldatud.

VIII. Evangelisatsiooni- ja misjonitöö

1. Väljapoole kogudusest suunatud kuulutustöö korraldus. Tartu Maarja koguduse misjonistrateegia esimene samm on ühiskonna negatiivsete eelarvamuste kaotamine ning kiriku ja valdada koostöö edendamine. Seda eesmärki oleme saavutanud sel aastal väga hästi ning töö

muutub järjest mitmekesisemaks. Oleme loonud paljudele inimestele positiivse kogemuse kiriku tegevusest ühiskonnas ning püüame olla nähtavad Tartu Linnas. Diakoonia- ja valdadetöö eest vastutab Lea Saar. Misjonitöö meetodiks on suhtekorraldus valdadega, kooli(de) külastused, päevakeskuste palvused, eakate peod ning elanike lähedal olemine vajaduse korral. Loodame, et positiivse kogemuse saanud inimene räägib kirikust positiivselt oma kolleegidele, perekonnale ja sõpradele. Töö tulemused paistavad pikas perspektiivis ning otseseid tulemusi võib oodata viie aasta vältel. Praegu näeme hea suhtekorralduse vilja selles, et kõik kihelkonna vallad toetavad EELK peretööd EELK Perekesuse kaudu. Meie eesmärk on endiselt olla pidevas ja stabiilses koostöös ühiskonnas asutustega, kes hoolitsevad inimeste eest. Koguduse vaimulik on külastanud ka valdade lusikapidu, kus on tekkinud võimalus rääkida ristimisest ja elu väärtusest noortele peredele. Kristlike väärtuste levitamine kuulub selle töö juurde. Isiklike kontaktide kaudu on võimalik kutsuda üksikindiviide liituma koguduse tegevusega ning sealt hakkab otsene evangeeliumi kuulutamise töö, mis on ühtlasi ka koguduse misjoni- strateegia viimane faas.

IX. Avalikud suhted

1. Suhtekorraldust on juhtinud viimasel aastal rohkem Helene Toivanen meediatöö kaudu facebookis. Teised infokanalid on olnud muidugi koguduse infokiri, koguduse koduleht ja Pereraadia. Koguduse uus koduleht on teeninud kogudust hästi.
2. Sel aastal oleme tegelenud ka sõpruskoguduste suhetega vähem.

X. Majanduselu

1. **Kirikuhoonete, kinnis- ja muu vara seisukord ja kasutamine.** Kogudusemaja on hea ja soe ning sel aastal tehti kogudusemajas neli ruumi korda EELK Perekeskuse sponsorite abil. Ruumid sobivad nõustamistegevuseks ning kogudusemaja muutus taas ilusamaks. Ruumid on ilusad ja vastavad Perekeskuse, erinevate gruppide ja koguduse mitmekesistele vajadustele.
2. Suur kirikuhooned aadressil Pepleri 1 on suhteliselt kehvas seisus ning selle renoveerimine on koguduse sekundaarne ülesanne. Peamine vastutus suure kirikuhooned ülevalpidamisel ja renoveerimisel on jätkuvalt Tartu Maarja Kiriku Sihtasutusel. Suurt kirikut kasutatakse jumalateenistusteks ja kontsertideks suvisel ajal.
3. Kogudus on otsustanud algatada detailplaneeringut aadressil Õpetaja 5, et ehitada kogudusemaja kõrvale ärimaja, mis tooks kogudusele majanduslikku kasumit ja toetaks kiriku taastamise rahastamist.
4. Tulude ja kulude üldülevaade, hinnang majanduslikule olukorrale ja tulevikuväljavaated. Tulude ja kulude ülevaade on täpsemalt esitatud koguduse numbrilises aruandes. EELK varahaldus ei ole meie kogemusel olnud eriti abivalmis aitama kogudust majanduslikkes küsimustes ning oleme tundnud, et neis küsimustes on meid jäetud üksinda. Samas oleme leidnud kohalikul tasandil palju nõuandjaid ja abilisi. Suur osa abist oleme saanud Maarja kiriku sihtasutuse liikmete kaudu.
5. Olulised laenud ja võlad. Kogudusel on hetkel laen Peetri kogudusele, aga laenu tagasimaksmine on kogudusele jõukohane. Selle laenu andis Peetri kogudusele üle MTÜ Tartu Luterlik Peetri kool. Maksame võla ära kahe aasta jooksul alates aasta 2016 kevadest.

6. Palgad ja töötajate majanduslik toimetulek. Koguduse töötajate palgatase on hetkel suhteliselt nõrk. Sellegi poolest märkan, et majandus on parem kui eelmisel aastal ja annetused on suuremad.

XI. Visitatsioonid ja revideerimised

1. Praosti või piiskopi visitatsioonid pole aastal 2016 teostatud.
2. Riiklikud revideerimised ja kontrollid pole aastal 2016 teostatud.

XII. Koguduse suhted teiste institutsioonidega

1. Koguduse suhted kohaliku omavalitsusega ja valdadega on head tänu diakooniatööle ja tööle kohalikes omavalitsustes.
2. Koguduse suhted teiste konfessioonidega on head, kuigi praktilised ja pidevad koostöövormid puuduvad.
3. Suhted praostkonna teiste kogudustega on head. Praktiline väljund koostööst on suvel korraldatud lastelaager koostöös Maarja Magdaleena kogudusega.
4. Otseseid suhteid teiste kiriklike, usuliste ja muude organisatsioonidega on vähe. Parim koostöö on EELK perekeskusega, AA rühmaga ja Evangeelsete Üliõpilaste ühendusega.
5. Suhted sõpruskogudustega: kogudused, suhtlemise laad, intensiivsus. Aastal 2013 oli meil aktiivsed sõprussuhted ainult Turku Henriki kogudusega. Nemad külastasid meid paar korda ning loodame tulevikus ka nende kogudust külastada. Selle lisaks leidsime Porist sõpruskoori, mis külastas meid suvel. Ühine kontsert oli tore ning sarnast tegevust püüame arendada ka tulevikus. Koostöö sõpruskogudustega on hetkel piirdunud ainult külastustega, aga loodame arendada suhteid edasi.

XIII. Koguduse liikmed

1. Muudatused koguduse koosseisus ja selle põhjused (suurenenud, vähenenud, muudatused vanuselises ja soolises koosseisus jne). Koguduse liikmete koosseis on veidi kahanenud, aga jumalateenistuste külastajate arv on jäänud suhteliselt samasuguseks. Annetajaliikmete arvu kahanemine tuleneb tõenäoliselt sellest, et uusi liikmeid tuleb vähe juurde ning vanad surevad ära. Kirikuhoone puudumine mõjutab negatiivselt inimeste huvi saada meie koguduse liikmeteks.
2. Liikmete vahetõrge kaasinimestega. Koguduse aktiivsete liikmete omavahelised suhted paistavad head ning koguduse õhkkond on järjest parem.
3. Liikmete vahetõrge teiste konfessioonide liikmetega (oikumeeniline tegevus). Oikumeeniline tegevus koguduse sees on enamasti seotud baptistidega ja metodistidega.
4. Liikmete kodune elu (kas on mõlemad abielupooled koguduse liikmed, kui palju on laulatatud abielusid, lastega pered, perede materiaalne olukord, perede side kogudusega, kõlbeline olukord, pahed jne). Suurimad mured koguduse liikmete ja töötajate koduses elus on enamasti seotud inimsuhete, tervise ja majandusega. Suur väljakutse on julgustada vabaabielus või niisama koos elavaid inimesi sõlmima kiriklikku abielu. Põhjused pühenduse hirmuks võivad olla seotud minevikku traumadega, aga samas peavad inimesed mõistma, et abielus sisaldub Jumala õnnistus ja igasuguses kooselus on vajalik inimese oma vastutus. Mõnede koguduse liikmete suurim mure on

nõrk toimetulek, mis mõjutab ka koguduse rahalist olukorda. Vaeste teenimine ja toetamine on aga koguduse privileeg, mistõttu see pole iseenesest koguduse töö perspektiivist üldsegi halb asi.

XIV. Hinnang ja muud tähelepanekud

Möödunud aasta on olnud koguduse jaoks väga hea. Kogudusemaja on nüüd tervenisti korra renoveeritud, aga vanal majal on pidevalt vaja uuenemist. Loodame alustada varsti kiriku remondiga, et saada kasutusse uued ruumid. Vana kogudusemaja läheb rendile tooma kogudusele tulu uue hoone ülalpidamiseks.

Kuigi koguduse liikmete arv on püsinud suhteliselt samana ja isegi kahanenud, on meie koguduse mõjusfäär kohalikes omavalitsustes järjest laienenud. Oleme laialt tegutsev kihelkonna kogudus ja misjonimeelne kogukond ja meie tööala on oluliselt suur. Tulevikus on selle töö jätkamiseks vaja kindlasti juurde inimressursi ning loodame leida kogudusse abiõpetaja. Tartu Maarja kogudus teenib ja evangeliseerib palvuste ja piiblitundidega inimesi, kes pole (veel) koguduse liikmed või maksumaksjad. Järjest laienev suhete võrgustik on teinud kogudusest vajaliku ja tähtsa partneri valdades ja linnas hoolekandetöö ja vaimuliku töö osas. Koguduse tuumik on aktiivne ja rõõmus ning õhkkond jumalateenistustel on soe ja sõbralik. Kiriku remondi alustamine mõjub hästi koguduse liikmetele ning on märgiks Tartu linnale ja kogu Eesti riigile.

Suhted väliskoguduste ja misjoniorganisatsioonidega on aktiivsed ja koostöö kannavad vilja. Kõige suurem väljakutse koguduse jaoks on koguduse majanduse jätkusuutlikuks muutmine ja kinnisvaraarendus koguduse majanduse toetamiseks.

Lisad:

1. Statistiline aastaaruanne A+B
2. Töövaldkondade aruanded (kui on eraldi töövaldkonna juhtide aruanded)